

po določenih funkcijonarjih dobro in zvesto upravlja. Tako se bodo oh enem prepričali, koliko vsak nameščenec s svojim delom splošnosti koristi in koliko plačilo mu gre v primeri z njegovo vestnostjo v službi.

Glede virov za dohodke pa naj velja načelo, da se ne smemo strašiti tudi takih sredstev, ki zahtevajo od meščanov pravičnih žrtev; tudi ako se morajo naložiti doklade v višji izmeri, pri raznih ne bo godrnjanja, če boste kot predstavitelji mesta v stiki z Vašimi volilci ter jih prepričali, da so se napravili izdatki za stvari, ki prinašajo celokupnosti v občini koristi ter so za razvoj in procvit mesta potrebne.

Zlasti je treba svariti, da se ne bodo delali neutemeljeni dolgovi. Redni izdatki se morajo kriti s tekočimi dohodki, ker so dolgotrajne obremenitve s posojili gospodarsko opravičljive le za večje investicije, katere naj prinesejo šele v bodočnosti trajnih dohodkov oz. koristi.

Z vprašanjem mestnih financ je v najožji zvezi mestna občinska hranilnica v Ptuj. Ta zavod je prinašal mestni blagajni znatne dohodke s tem, da se je polovica čistega dobička letno naklonila občini. Brezsmiselno podpisovanje vojnih posojil po bivših funkcijonarjih tega sicer dobro urejenega denarnega zavoda je povzročilo težko krizo, med katero so vlagatelji izgubili zaupanje vanj ter s svojim pasivnim zadržanjem otežkočili saniranje zavoda. V zadnjem času se položaj zavoda izboljšuje in prepričan sem, da bo s sodelovanjem mestnega sveta mogoče priboriti mestni hranilnici zaupanje prebivalstva ter jo tako s povečanim prometom rešiti nevarnosti, v katero je prišla vsled preobilega podpisavanja vojnih posojil.

Ko govorim o finančnem vprašanju mestne občine, preidem na kulturne naloge, katere bo imel vršiti mestni svet ter jih omenim v tej zvezi radi tega, ker pomenijo izdatki za šolstvo v občinskem proračunu eno najvišjih postavk. Za kulturne potrebe zlasti pa za osnovno šolstvo bo treba vsekakor najti potrebnega kritja, ker si brez tega pravega razvoja in zlasti enega preporoda ptujskega mesta ne moremo misliti, katerega želimo našemu naraščanju v interesu njegove lepše bodočnosti. Od strani države se je občinska blagajna deloma razbremenila s tem, da se je po preobratu prevzela bivša deželna gimnazija, katero je sovzdrževala občina, popolno v državno upravo. Med kulturnimi napravami mestne občine je omeniti „Mladiko“ in „Dijaški dom“, katera zavoda bo treba postaviti na podlago rentabilnosti tako, da se izjednačijo dohodki in izdatki brez dobička, ter ju vsekakor ohraniti z ozirom na sloves teh zavodov.

Poleg teh in še drugih kulturnih nalog bodo pripadale občini važne socialne naloge kakor rešitev stanovanjskega vprašanja, smoteno sodelovanje pri pobijanju draginje, ure-

ditev preskrbe prebivalstva ter vpostavitve primernega tržnega nadzorstva.

Omenil sem le na kratko najaktuelnejše gospodarske kulturne in socialne naloge bodočega občinskega sveta ter pripomnim, da čaka razen tega mesta tudi cela vrsta drugih važnih vprašanj, kakor vprašanje mosta čez Dravo, izboljšanje cest, razsvetljava in preskrba mesta z električno silo v svrhu razvoja industrije in obrti ter zlasti preskrba mesta z zdravim vodo; ta vprašanja se bodo morala vzeti istotako v pretres od bodočega mestnega sveta, četudi trenutno povoljno rešitev še zadržujejo sedanje neugodne ekonomske prilike.

Poleg vseh teh nalog pa pripada občinskemu svetu avtonomnega mesta ptujskega še važna naloga, da bo čuvar ne le vseh starih pridobljenih pravic, temveč tudi onih, katere je dosegel naš narod z ujedinenjem, da bo stal zvesto na straži proti vsem, ki nočejo razumeti, zakaj se je prelilo toliko krvi v svetovni vojski, zakaj je zaostalo toliko pomilovanja vrednih invalidov, vdov in sirot. V tem pogledu priporočam zlasti Vam, gospod župan, da zastavite svoje siie v blagor občine, države in naroda tako, da bo upravičeno zaupanje, katero stavlja v Vas Njega Veličanstvo kralj Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki je Vašo izvolitev potrdil.

Govor g. glavarja je našel pri številnem občinstvu živahen odmev.

Prebivalstvo Slovenije.

Po zadnjem ljudskem štetju ima Slovenija 1.056.464 prebivalcev, ki so po posameznik okrajih tako-le razdeljeni:

A. Bivša Kranjska.

Sodni okraj Črnomelj	13.631
„ „ Metlika	10.181
1. Glavarstvo Črnomelj	23.812
Sodni okraj Brdo	15.071
„ „ Kamnik	23.843
2. Glavarstvo Kamnik	38.914
Sodni okraj Kočevje	18.747
„ „ Ribnica	12.579
„ „ Vel. Lašče	9.107
3. Glavarstvo Kočevje	40.433
Sodni okraj Kranj	22.545
„ „ Škofja Loka	20.737
„ „ Trzin	7.320
4. Glavarstvo Kranj	50.602
Sodni okraj Krško	16.684
„ „ Kostanjevica	13.163
„ „ Mokronog	14.128
„ „ Radeče	9.134
5. Glavarstvo Krško	53.082
Sodni okraj Litija	24.102
„ „ Višnja gora	12.110
6. Glavarstvo Litija	36.212
Sodni okraj Ljubljana okolica	51.257
„ „ Vrhnika	15.328
7. Glavarstva Ljubljana okolica	66.585
Sodni okraj Cerknica	7.826
„ „ Logatec	9.441
„ „ Lož	7.945
8. Glavarstvo Logatec	25.212
Sodni okraj Novo mesto	27.147
„ „ Trebnje	9.840
„ „ Žužemberk	8.459
9. Glavarstvo Novo mesto	45.446
Sodni okraj Kranjska gora	11.648
„ „ Radovljica	21.126
10. Glavarstvo Radovljica	32.774
11. Avtonomno mesto Ljubljana	53.306

Bivša Kranjska skupaj . 466.378

B. Bivša Štajerska.

Sodni okraj Brežice	21.540
„ „ Kozje	17.247
„ „ Sevnica	11.458
1. Glavarstvo Brežice	50.245
Sodni okraj Celje okolica	41.775
„ „ Laško	33.107
„ „ Šmarje	16.566
„ „ Vransko	10.859
2. Glavarstvo Celje-okolica	102.307

3. Glavarstvo Konjice	20.766
Sodni okraj Gornja Radgona	17.815
„ „ Ljutomer	14.932
4. Glavarstvo Ljutomer	32.747
Sodni okraj Maribor okolica	60.720
„ „ Slov. Bistrica	18.672
„ „ Sv. Lenart	17.247
5. Glavarstvo Maribor okolica	96.639
6. Glavarstvo Mozirje	14.061
Sodni okraj Ormož	20.298
„ „ Ptuj	49.668
„ „ Rogatec	11.387
7. Glavarstvo Ptuj okolica	81.353
Sodni okraj Marenberg	13.608
„ „ Slovenjgradec	13.155
„ „ Šoštanj	14.850
8. Glavarstvo Slovenjgradec	41.613

Mesta z lastnim statutom:

9. Celje	7.754
10. Maribor	30.641
11. Ptuj	4.449

Bivša Štajerska skupaj . 482.575

C. Prekmurje.

Sodni okraj Dolnja Lendava	38.405
„ „ Murska Sobota	54.011
Skupaj	92.416

D. Bivša Koroška.

Prevalje	15.095
--------------------	--------

* * *

Po državljanstvu je bilo državljanov:

SHS	1.025.947
tujih	14.063
neodločenih	16.454

Po narodnosti je bilo:

Srbo-Hrvatov	10.721
Slovencev	985.155
drugih Slovanov	4.196
Nemcev	39.631
Madžarov	14.897
Italijanov	620
Arnavtov	126
Rumunov	39
drugih	1.019

Po veroizpovedi je bilo:

Rimskih katolikov	1.020.287
Pravoslavni	6.627
Grških katolikov	501
Židov	27.253
Mohamedancev	650
Pripadnikov drugih ver	59
Brezvercev	141

Gospodarstvo.

Iz konference drž. vinarskih strokovnjakov.

Nadaljevanje.

V. točka: Pregled in organizacija vinarskih šol in pouka o vinarstvu.

Rezolucija: a) Ker v Dalmaciji, v Bosni in Hercegovini ne obstoji nobena vinarska šola, se predlaga, da se šola, katera je obstojala v Splitu, takoj obnovi, in sicer v zvezi s tamkajšnjim kemičnim preskuševališčem.

b) Prirejevati je čimveč praktičnih tečajev na šolah, posebno kletarskih ter predvideti za to potrebna sredstva v proračunu.

c) Organizirati je čimbolje potovalni pouk v vinogradništvu in kletarstvu.

d) Skrbeti, da opuščene enološke ščacije čimprej obnove, da morejo vršiti svojo nalogo, a kjer jih ni in so potrebne, osnovati je nove.

e) Državne nasade je razširiti na večje površine, da morejo zadostiti vsem povpraševanjem po vinski lozi. Najmanjša površina matičnjaka naj bo 10 ha. Od tega so izvzeti samoupravni trtni matičnjaki. Kje naj se osnujejo taki nasadi, odreja se po utemeljevanju strokovnega oddelka ministrstva in strokovnjaka one oblasti, kjer se namerava matičnjak osnovati.

f) Na drž. nasadih je uvesti intenzivni

Veselo se je vračala lovska družba proti poldnevu v bistriško koč. Gonjači so prinesli kralju „gamzovo“ brado kot znak uspešnega lova. Kralj se je z njimi dolgo razgovarjal o razmerah na kmetih in o življenju v planinah. Podaril je vsakemu 200 dinarjev.

Kmalu po obedu se je napotil kralj z vso lovsko družbo proti Kamniku, nekaj časa peš do Stahovice, kjer so sedli v avtomobile. Z gorskih kmetij in z bližnjih vasi so prihiteli ljudje k poti, da vidijo in pozdravijo svojega ljubeznivega kralja. V mestu Kamniku, okrašenem z zastavami, je nebroj občinstva iz mesta in okolice pričakalo kralja. Kralj je na županov nagovor poudarjal, da mu ostanejo lepi dnevi v neizbrisnem spominu.

Nad vse vetičasten je bil brez vsakih predpriprav prirejen doček na glavnem kolodvoru v Ljubljani. Trg pred kolodvorom in kolodvor sam je bil nabito poln občinstva, ki je hotelo pokazati vso svojo ljubezen in udanost svojemu narodnemu kralju. Že ko je bil kralj na vlaku, mu ni skoro dalo občinstvo, da bi se odpeljal. Presenečen nad toliko udanostjo, se je kralj glasno zahvalil občinstvu in stoterim segel za slovo v roko.